

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

**40 HADITHE
RRETH
EDUKIMIT TË FËMIJËVE**

Tiranë, 2026

Titulli: 40 Hadithe rreth edukimit të fëmijëve

**Autori: Qendra “Nun”- Qendra për Autorësi
dhe Përkthim**

I përktheu nga arabishtja:

Haxhi Shejkh Vullnet MERJA

I redaktoi: Jerida KULLA

I korrektoi: Ma. Isra MERJA

Përkujdesja kompjuterike: Sabrie FEZA

Kopertina: Sabrie FEZA

Botoi: Shoqata “Flladi” - Tiranë, 2026

DY FJALË

Me emrin e Allahut, të Gjithëmëshirshmit, Mëshirëplotit!

*Falënderimet i takojnë Allahut të
Madhëruar! Paqja e bekimi i Allahut qoftë mbi
Profetin Muhamed, mbi familjen e tij të pastër
dhe mbi shokët e tij të zgjedhur!*

I Dërguari i Allahut, vula e
profetëve, Profeti Muhamed (Paqja e
bekimi i Allahut qoftë mbi të dhe mbi
familjen e tij!) dhe Ehli Bejti i tij i pastër
(Paqja qoftë mbi ta!), na kanë lënë një

trashëgimi madhështore, thëniet e tyre të bekuara, të cilat përfshijnë gjithë jetën e njeriut. Nëse njeriu interesohet për ato thënie, i lexon, i kupton dhe i zbaton në jetën e tij të përditshme, do të arrijë në përfundimin bindës se ato i sigurojnë atij lumturinë në të dyja jetët.

Profeti Muhamed dhe Ehli Bejti i tij na nxisin që t'i mësojmë përmendësh hadithet e tyre, me qëllim që të bëhen pjesë e kulturës dhe e edukatës sonë dhe, kështu, të afrohemi tek Allahu i Madhëruar. Kjo gjë ka shumë dobi për besimtarin në Jetën Tjetër.

Në një hadith të ardhur nga Imam Sadiku (Paqja qoftë mbi të!), thuhet: “Ai që

mëson përmendsh dyzet hadithe, Allahu do ta ringjallë në Ditën e Ringjalljes të ditur dhe jurist (fakih)".

Duke e çmuar fort këtë pasuri të trashëguar nga Profeti Muhamed dhe Ehli Bejti, shoqata "Filladi" ka përzgjedhur, ka mbledhur dhe ka përkthyer në gjuhën shqipe **"40 hadithe rreth edukimit të fëmijëve"**.

Allahu na mbarësoftë të gjithëve në ruajtjen dhe përhapjen e kësaj trashëgimie të vyer e të begatë të Profetit Muhamed (a.s) dhe të familjes së tij të pastër!

Qendra "Nun"

Qendra për Autorësi dhe Përkthim

RËNDËSIA E FËMIJËS SË MIRË

Në ajetin 74 të sures “Furkan”,
Allahu i Madhëruar thotë:

﴿وَالَّذِينَ يَقُولُونَ رَبَّنَا هَبْ لَنَا مِنْ أَزْوَاجِنَا وَذُرِّيَّاتِنَا قُرَّةَ أَعْيُنٍ وَاجْعَلْ لَنَا
لِلْمُتَّقِينَ إِمَامًا﴾

**“edhe ata që thonë: ‘O Zoti ynë, dhurona
nga gratë tona dhe trashëgimtarët tanë,
ç’është prehje për sytë tanë dhe bëna
shembull për të mirët!”**

Nevoja për fëmijë është një nevojë instinktive për çdo baba dhe nënë. Fëmija është një dhuratë nga Allahu i Lartësuar. Sa e sa prindër janë të privuar nga kjo dhuratë. E kur Allahu i Lartësuar u dhuron atyre një fëmijë, gëzimi mbush çdo anë të jetës së tyre. Por a ka gëzim më të madh, nëse fëmija është i mirë, besimtar, që mban me krenari emrin e familjes dhe i shoqëron prindërit me lutje të mira falë moralit dhe fesë së tij?

Edukimi i fëmijëve është çështje madhështore, sepse edukimi i fëmijëve përcakton të ardhmen e një kombi. Feja e pastër islame i kushton rëndësi të madhe edukimit dhe formimit të njeriut.

Allahu i dërgoi të dërguarit dhe i zbriti Librat, me qëllim që njeriu të formohet dhe të edukohet, ashtu siç e pëlqen Krijuesi i tij.

Profeti Muhamed (Paqja e bekimi i Allahut qoftë mbi të dhe mbi familjen e tij!) ka thënë: *“Fëmija i mirë është një aromë nga aromat e Xhenetit”*.¹

Me këtë shprehje të mrekullueshme, Profeti Muhamed (Paqja e bekimi i Allahut qoftë mbi të dhe mbi familjen e tij!) ka treguar për begatinë e madhe që Allahu i Madhëruar ia dhuron njeriut, kur i jep një fëmijë të mirë. Ai është si një lule aromatike që mbush shtëpinë e vet me erë të

¹ “Uesailu Esh Shiati”, autorit El Hurr El Amili, vëll. 15, f. 97.

këndshme, qetëson shpirtin dhe mbush zemrën me gëzim dhe hare.

Fëmija i mirë nuk është si aromat e kësaj bote, por është një aromë nga aromat e Xhenetit. Prandaj Profeti Muhamed (Paqja e bekimi i Allahut qoftë mbi të dhe mbi familjen e tij!) e ka krahasuar fëmijën e mirë me një aromë nga aromat e Xhenetit.

Imami Sadiku (Paqja qoftë mbi të!) ka thënë: *“Prej lumturisë së njeriut është të ketë një fëmijë të mirë”*.²

² “Uesailu Esh Shiati”, i autorit El Hurru El Amilij, vëll. 15, f. 97.

Ndikimi i fëmijës së mirë në këtë botë

Fëmija është stolia e kësaj jete, siç thotë ajeti 46 i sures “Kehf”:

﴿الْمَالُ وَالْبَنُونَ زِينَةُ الْحَيَاةِ الدُّنْيَا ۖ وَالْبَاقِيَةُ الصَّلَاحُ ۗ خَيْرٌ عِنْدَ رَبِّكَ ثَوَابًا وَخَيْرٌ أَمَلًا﴾

“Pasuria dhe fëmija janë stoli e jetës së kësaj bote. Por veprat e mira që mbeten përherë, janë më të mira te Zoti yt, për sa i përket shpërblimit dhe, janë më të mira, për sa i përket shpresës (për shpëtim)”.

Gjithashtu, ata janë sprovë, siç thotë ajeti 15 i sures “Tegabun”:

﴿إِنَّمَا أَمْوَالُكُمْ وَأَوْلَادُكُمْ فِتْنَةٌ﴾

“Pasuria dhe fëmijët tuaj janë vetëm sprovë për ju...”, për të na sprovuar se si do ta fitojmë pasurinë dhe ku do ta shpenzojmë atë. Gjithashtu, fëmijët janë sprovë se si do t’i formojmë dhe se si do t’i edukojmë ata.

Fëmija i mirë ka ndikim të madh në këtë botë. Prej tij përfiton familja dhe shoqëria, të cilët gjejnë mbështetje tek ai. Për këtë Imam Zejnul Abedini (Paqja qoftë

mbi të!) ka thënë: *“Prej lumturisë së njeriut është të ketë fëmijë të cilët mbështetet”*.³

Ky hadith thekson se fëmija i mirë nuk është vetëm një bekim shpirtëror, por edhe një ndihmë praktike në jetën e përditshme, për familjen dhe për shoqërinë.

³ “Uesailu Esh Shiati”, i autorit El Hurru El Amilij, vëll. 15, f. 356, hadithi 27286

Ndikimi i fëmijës së mirë në botën e Berzakhut (jetën pas vdekjes dhe para Ringjalljes)

Ndikimi i fëmijës së mirë vazhdon edhe pas vdekjes së prindërve të tij, ku veprat e tij të mira bëhen një burim shpërblimesh që u dërgohen prindërve të tij, duke ndriçuar varrin e babait dhe të nënës me një dritë mbinatyrore dhe duke larguar prej tyre tmerrin e frikshëm të varrit. Madje, kjo mund të ndryshojë fatin

e prindërve nga ndëshkimi në kënaqësi dhe lumturi.

Pikërisht për këtë të vërtetë na flet edhe Profeti Muhamed (Paqja e bekimi i Allahut qoftë mbi të dhe mbi familjen e tij!):
“Pesë vetë ndodhen në varrezat e tyre, ndërsa shpërblimi i veprave të tyre vazhdon t’u shkruhet në regjistrin e tyre:

1- Ai që ka mbjellë një palmë hurme;

2- Ai që ka hapur një pus;

3- Ai që ka ndërtuar një xhami;

4- Ai që ka shkruar një mushaf (Kur’an);

5- *Ai që ka lënë pas një fëmijë të mirë*".⁴

Ky hadith tregon qartë se veprat e dobishme dhe pasardhësit e mirë vazhdojnë t'i dhurojnë shpërblime njeriut, edhe pas vdekjes së tij.

Imam Sadiku (Paqja qoftë mbi të!) ka thënë: *"Pas vdekjes së njeriut, atë e ndjek shpërblimi i këtyre tri gjërave:*

1- *Një sadaka (lëmoshë) që e ka dhënë gjatë jetës, e cila vazhdon edhe pas vdekjes së tij.*

2- *Një traditë udhëzimi që ai e ka lënë pas, me të cilën veprohet pas vdekjes së tij.*

4 "Biharul Enuari", i eruditit El Mexhlisi", vëll. 104, f. 100, botuar nga fondacioni për publikim "El Uefau", Botimi i tretë, viti 1403 hixhri, Bejrut.

3- Një fëmijë i mirë që kërkon falje për të”.⁵

Profeti Muhamed (Paqja e bekimi i Allahut qoftë mbi të dhe mbi familjen e tij!) u ka treguar shokëve të tij një ngjarje që i ka ndodhur Profetit Isa (Paqja qoftë mbi të!): *“Isai, biri i Merjemes, kaloi pranë një varri dhe dëgjoi që i zoti i varrit po ndëshkohej. Kur kaloi pranë tij pas një viti, pa se nuk po ndëshkohej më. Aty Profeti Isa tha: ‘O Zot, vitin e kaluar kalova pranë këtij varri dhe i zoti i tij po ndëshkohej, kurse tani nuk po ndëshkohet më’. Atëherë Allahu i shpalli: ‘O Shpirti i Zotit, ai pati një fëmijë të mirë, i cili rregulloi një rrugë dhe strehoi një jetim, dhe për*

5 “Biharul Enuari”, i eruditit El Mexhlisi”, vëll. 104, f. 100, botuar nga fondacioni për publikim “El Uefau”, botimi i tretë, viti 1403 hixhri, Bejrut.

shkak të veprave të birit të tij, unë e fala atë (babain)'''⁶

Nga tregimet e bukura që janë rrëfyer për këtë temë është ajo që një njeri ka thënë: *“Unë nuk kisha dëshirë të kisha fëmijë, derisa një ditë që isha në Arafat (në haxh), ndodhej pranë meje një djalosh i ri që lutej dhe qante duke thënë: ‘O Zot, prindërit e mi! Prindërit e mi!’.* Kur e dëgjova këtë fëmijë që lutej për prindërit e tij, më lindi dëshira të kem fëmijë”⁷

Ky hadith tregon qartë ndikimin e madh që ka një fëmijë i mirë në jetën pas

6 “Biharul Enuari”, i eruditit El Mexhlisi”, vëll. 104, f. 101, botuar nga fondacioni për publikim “El Uefau”, Botimi i tretë, viti 1403 hixhri, Bejrut.

7 “Uesailu Esh Shiat”, El Hurru El Amili, vëll. 15, f. 95.

vdekjes së prindërve, pasi veprat e tij të mira mund të bëhen shkak për faljen dhe mëshirën hyjnore ndaj tyre.

Ndikimi i fëmijës së mirë, shkak për shpëtimin e prindërve nga zjarri i Xhehenemit

Ndikimi i fëmijës së mirë vazhdon edhe në Botën Tjetër (Ahiret), ku drejtësia dhe devotshmëria e tij bëhen shpëtim për prindërit nga dënimi i zjarrit që ata mund ta kishin merituar për shkak të veprave të tyre. Por, për shkak se prindërit lënë pas një vajzë që vesh hixhabin islam dhe ruan nderin e saj me të, atëherë, hixhabi i saj bëhet një mbulesë dhe mbrojtje mes prindërve të saj dhe Zjarrit të Xhehenemit.

Kjo është ajo që na është transmetuar nga i Dërguari besnik (Paqja e bekimi i Allahut qoftë mbi të dhe mbi familjen e tij!): *“Sa të mira janë vajzat e mbuluara! Kush ka një të tillë, Allahu e bën atë mburojë nga zjarri i Xhehenemit”*.⁸

Ky thadith i bekuar thekson se edhe vajza e devotshme dhe e moralshme është një shkak i madh për mëshirë dhe shpëtim për prindërit e saj në Jetën Tjetër.

⁸ “Biharul Enuari”, i eruditit El Mexhlisi”, vëll. 104, f. 91.

Fëmija i mirë në lutjet e profetëve (Paqja qoftë mbi ta!)

Për shkak të vlerës së madhe të fëmijës së mirë dhe përfitimeve të shumta që sjell, dhurimi i një fëmije të mirë ka qenë ndër lutjet e profetëve të mëdhenj të Allahut. Kështu, Kur'ani famëlartë na rrëfen për lutjen e Profetit Zekeria (Paqja qoftë mbi të!), kur thotë:

﴿هُنَالِكَ دَعَا زَكَرِيَّا رَبَّهُ قَالَ رَبِّ هَبْ لِي مِنْ لَدُنْكَ ذُرِّيَّةً طَيِّبَةً إِنَّكَ سَمِيعُ

الدُّعَاءِ﴾

**“Atëherë Zekeria iu lut Zotit të tij:
‘O Zoti im, më dhuro nga ana Jote një
pasardhës të mirë! Ti je Dëgjues i
lutjes’”.⁹**

Prandaj, është detyra jonë që të përpiqemi vazhdimisht për rritjen dhe edukimin e një fëmije të mirë, duke u mbështetur, para së gjithash, tek Allahu i Lartësuar, që ta ruajë këtë dhuratë të madhe. Ne duhet të përfitojmë nga udhëzimet e Islamit, i cili ka theksuar faktorët që ndikojnë në formimin e fëmijës së mirë, duke filluar që nga vendimi për martesë e deri në fazat e mëvonshme të jetës. Këto përfshijnë: përzgjedhjen e

⁹ Sure “Al Imran”, ajeti 38.

bashkëshortes, sjelljen e mirë ndaj saj, kujdesin për ushqimin gjatë shtatzënisë, veprimet që duhen bërë në çastin e lindjes dhe pas saj, si dhe vazhdimin e edukimit të fëmijës, derisa ai të formohet sipas edukatës që e do Allahu i Madhëruar, në përputhje me metodat e përcaktuara me përpikëri nga sheriatu i shenjtë islam.

Të gjitha doktrinat dhe ideologjitë në botë i përqendrojnë përpjekjet e tyre te njeriu i rritur, i cili ka arritur një nivel të caktuar të kuptimit dhe ndërgjegjes. Por Islami ka vendosur rregulla për njeriun, që para se të lindë. Ai përcakton për prindërit, para martesës, llojin e personit që secili duhet të zgjedhë. I thotë vajzës cilin burrë duhet të zgjedhë dhe i përcakton djalit cilat

janë cilësitë që duhet të ketë grua ja që ai do të zgjedhë.

Pse e bën Islami këtë? Sepse, secili prej të rinjve, djali dhe vajza, do të bëhen burim i individëve të tjerë. Islami dëshiron që ky individ, i cili do t'i bashkohet shoqërisë, të jetë i mirë (i drejtë, i devotshëm).

Ky tekst nënvizon se edukimi dhe formimi i brezit të ardhshëm në Islam fillon që para lindjes së tij, që nga përzgjedhja e bashkëshortit/bashkëshortes, sepse qëllimi i Islamit është ndërtimi i një shoqërie të drejtë dhe të shëndoshë përmes individëve të mirë.

Prandaj, ejani së bashku të njihemi me rrezatimet e Islamit, të cilat ndriçojnë rrugën që të çon drejt ndërtimit të një fëmije të mirë.

Në ajetin 6 të sures “Tahrim”, Allahu i Madhëruar na urdhëron:

﴿يَا أَيُّهَا الَّذِينَ ءَامَنُوا قُوا أَنْفُسَكُمْ وَأَهْلِيكُمْ نَارًا وَقُودُهَا النَّاسُ وَالْحِجَارَةُ عَلَيْهَا مَلَائِكَةٌ غِلَظٌ شِدَادٌ لَا يَعْصُونَ اللَّهَ مَا أَمَرَهُمْ وَيَفْعَلُونَ مَا يُؤْمَرُونَ﴾

“O ju, që besoni! Ruani veten dhe familjet tuaja nga zjarri, lënda djegëse e të cilit janë njerëzit dhe gurët. Atë e mbikëqyrin engjëj të fuqishëm e të ashpër, të cilët kurrë nuk i kundërshtojnë

urdhrat e Allahut, por i zbatojnë menjëherë ato”.

Haxhi Shejkh Vullnet MERJA

DYZET HADITHE
RRETH
EDUKIMIT TË FËMIJËVE

Hadithi 1

Rëndësia e fëmijës së mirë

I Dërguari i Allahut (Paqja e bekimi i Allahut qoftë mbi të dhe mbi familjen e tij!) ka thënë: *“Vërtet, fëmija i mirë është një nga erërat e këndshme të Xhenetit”*.¹⁰

عن رسول الله صلى الله عليه وآله وسلم: "إنَّ الولد الصالح ريحانة من رياض الجنة"

¹⁰ "El Kafi", i Shejkh El Kulejni, vëll. 6, f. 3.

Hadithi 2

I Dërguari i Allahut (Paqja e bekimi i Allahut qoftë mbi të dhe mbi familjen e tij!) ka thënë: *“Nga lumturia e njeriut është të ketë një fëmijë të mirë”*.¹¹

عن رسول الله الأكرم صلى الله عليه وآله وسلم: "من سعادة الرجل الولد
الصالح"

¹¹ "El Kafi" i Shejkh El Kulejni, vëll. 6, f. 3.

Hadithi 3

Imam Bakiri (Paqja qoftë mbi të!) ka thënë:
*“Prej lumturisë së njeriut është që të ketë një fëmijë, në të cilin ai sheh ngjashmërinë me veten, si në krijim, në moral dhe në cilësi”.*¹²

عن الإمام الباقر عليه السلام: "من سعادة الرجل أن يكون له الولد، يعرف فيه شبهه خلقه وخلقه وشماله"

¹² "El Kafi" i Shejkh El Kulejni, vëll. 6, f. 4.

Hadithi 4

Imam Kadhimi (Paqja qoftë mbi të!) ka thënë: *“I lumtur është ai njeri që nuk vdes, derisa të shohë një pasardhës nga vetvetja”*.¹³

عن الإمام الكاظم عليه السلام: "سعد امرؤ لم يمّت حتى يرى خلفاً من نفسه"

¹³ "El Kafi" i Shejkh El Kulejni, vëll. 6, f. 4.

Hadithi 5

Imam Sadiku (Paqja qoftë mbi të!) ka thënë:
*“Pas vdekjes së njeriut nuk e ndjek atë (nuk i vazhdon puna e mirë) veçse në tri gjëra: Një sadaka që ai e ka dhënë gjatë jetës së tij dhe vazhdon të sjellë dobi pas vdekjes; Një traditë (udhëzim) e drejtë që e ka vendosur dhe veprohet sipas saj pas vdekjes së tij; Një fëmijë i mirë që lutet për të”.*¹⁴

عن الإمام الصادق عليه السلام: " ليس يتبع الرجل بعد موته من الأجر إلا ثلاث خصال: صدقة أجزاها في حياته فهي تجري بعد موته، وسنة هدى سنّها فهي يعمل بها بعد موته أو ولد صالح يدعو له "

¹⁴ "El Kafi" i Shejkh El Kulejni, vëll. 7, f. 56.

Hadithi 6

Imam Sadiku (Paqja qoftë mbi të!) ka transmetuar nga i Dërguari i Allahut (Paqja e bekimet e Allahut mbi të dhe mbi familjen e tij!): *“Isai, biri i Merjemes (Paqja qoftë mbi të!), një ditë kaloi pranë një varri dhe pa që i varrosuri po ndëshkohej. Pastaj kaloi aty vitin tjetër dhe e pa se nuk po ndëshkohej më. Tha: ‘O Zoti im! Kalova pranë këtij varri vitin e kaluar dhe e pashë që ndëshkohej, kurse këtë vit e shoh se nuk po ndëshkohet’.*

Atëherë Allahu i tha atij: *‘Atij i lindi një fëmijë i mirë, i cili rregulloi një rrugë dhe*

strehoi një jetim dhe, për shkak të veprave të birit të tij, unë e fala atë’.

Pastaj i Dërguari i Allahut (Paqja e bekimet e Allahut mbi të dhe mbi familjen e tij!) ka thënë: *“Trashëgimia që Allahu i Lartësuar merr nga rob i Tij besimtar është një fëmijë që e adhuron Atë pas vdekjes së tij”.*

Më pas Ebu Abdullahu, Imam Sadiku (Paqja qoftë mbi të!) recitoi ajetin: **“Prandaj më dhuro nga ana Jote një trashëgimtar, që të më trashëgojë mua dhe familjen e Jakubit, dhe bëje, o Zoti im, të kënaqur!”**¹⁵¹⁶

15 Sure “Merjem”, ajetet 5-6.

16 “El Kafi” i Shejkh El Kulejni, vëll. 3, f. 3.

عن الإمام الصادق عليه السلام قال الرسول الأكرم صلى الله عليه وآله وسلم:
 "مرَّ عيسى بن مريم عليه السلام بقبر يعذَّب صاحبه ثم مرَّ به من قابل
 فإذا هولاً يعذَّب، فقال: يا ربِّ مررت بهذا القبر عام أول فكان يعذَّب
 ومررت به العام فإذا هو ليس يعذَّب؟ فأوحى الله إليه أنه أدرك له ولد
 صالح فأصلح طريقاً وآوى يتيماً فللهذا غفرت له بما فعل ابنه، ثم قال
 رسول الله صلى الله عليه وآله وسلم: ميراث الله عزَّ وجلَّ من عبده المؤمن
 ولد يعبد من بعده، ثم تلا أبو عبد الله عليه السلام آية زكريا عليه السلام
 "فَهَبْ لِي مِنْ لَدُنْكَ وَلِيًّا يَرِثُنِي وَيَرِثُ مِنْ آلِ يَعْقُوبَ وَاجْعَلْهُ رَبِّ رَضِيًّا"

Hadithi 7

Lutja për begati me fëmijë të mirë

Imam Sadiku (paqja qoftë mbi të!) ka thënë:
*“Kur dikush dëshiron të afrohet me bashkëshorten e tij për marrëdhënie, le të falë dy rekate namaz, pastaj le ta falënderojë dhe ta lavdërojë Allahun e Lartësuar dhe të thotë: ‘Më dhuro, prej saj, një fëmijë të mirë, që të jetë pasardhës i mirë për mua, si në jetën time, ashtu edhe pas vdekjes sime’”.*¹⁷

¹⁷ “Mustenedu Esh Shia”, Muhakkik Naraki, vëll. 61, f. 15.

عن الإمام الصادق عليه السلام: "إذا همَّ بذلك بالمقاربة فليصل ركعتين ويحمد الله تعالى ويقول: اللهم إني أريد أن أتزوج فقدّر لي من النساء أعفهنّ فرجاً، وأحفظهنّ لي في نفسها وفي مالي، وأوسعهنّ رزقاً، وأعظمهنّ بركة، وقدّر لي منها ولداً طيباً تجعله خلفاً صالحاً في حياتي وبعد موتي"

Hadithi 8

Imam Sadiku (Paqja qoftë mbi të!) ka thënë:
*“Kur të dëshirosh të kryesh marrëdhënie
intime, thuaj: ‘Në emër të Allahut, të
Gjithëmëshirshmit, Mëshirëplotit, që nuk ka
zot tjetër përveç Tij, Krijuesi i qiejve dhe i tokës!
O Allah, nëse në këtë natë përcakton për mua
një pasardhës, mos i jep djallit asnjë pjesë, asnjë
pjesëmarrje dhe asnjë ndikim mbi të. Bëje atë
një besimtar të singertë, të pastër nga djalli dhe
nga papastërtitë e tij. Qofsh i lavdëruar!’”¹⁸*

¹⁸ “Uesailu Esh Shiah”, Shejkh Hurrul Amili, vëll. 20, f. 136.

عن الإمام الصادق عليه السلام: "... إذا أردت الجماع فقل: بسم الله الرحمن الرحيم الذي لا إله إلا هو بديع السموات والأرض اللهم إن قضيت مني في هذه الليلة خليفة فلا تجعل للشيطان فيه شركاً ولا نصيباً ولا حظاً واجعله مؤمناً مخلصاً مصفياً من الشيطان ورجزه جلّ ثناؤك "

Hadithi 9

Prijësi i besimtarëve (Paqja qoftë mbi të!) ka thënë: *“Mësojini fëmijës suaj namazin dhe nxitini fort për ta falur atë kur të arrijnë moshën e pubertetit”*.¹⁹

عن أمير المؤمنين عليه السلام: "عَلِّمُوا صِبْيَانَكُمْ مِنْ عَلَمِنَا مَا يَنْفَعُهُمُ اللَّهُ
بِهِ لَا تَغْلِبْ عَلَيْهِمُ الْمَرْجَنَةُ بِرَأْيِهَا"

¹⁹ "Mustedrekul Uesaili", vëll. 15, f. 164.

Hadithi 10

I Dërguari i Allahut (Paqja e bekimi i Allahut qoftë mbi të dhe mbi familjen e tij!) ka thënë: *“Ruhuni nga martesë me të marrën, sepse shoqërimi me të është shkatërrim dhe fëmija i saj është shkatërrim”*.²⁰

عن رسول الله صلى الله عليه وآله وسلم: "إِيَّاكُمْ وَتَزُوجُ الْحَمَقَاءَ فَإِنَّ صِحْبَتَهَا ضَيَاعٌ وَوَلَدُهَا ضَيَاعٌ"

²⁰ Biharul Enuar”, i eruditit El Mexhlisi, vëll. 100, f. 237.

Hadithi 11

Çfarë të konsumohet gjatë shtatzënisë?

Imam Sadiku (Paqja qoftë mbi të!) ka thënë:
*“Kushdo që ha ftonj në mëngjes (me barkun bosh), uji (fara) e tij bëhet e mirë dhe fëmija i tij bëhet i bukur”.*²¹

عن الإمام الصادق عليه السلام: "من أكل سفرجلةً على الريق طاب ماؤه
وحسن ولده"

²¹ "Mustedrek Sefinetul Bihar", Shejkh Ali Namazi", vëll. 5, f. 62.

Hadithi 12

Imam Sadiku (Paqja qoftë mbi të!) ka thënë për një djalosh të bukur: *“Me siguri babai i këtij djaloshi ka ngrënë ftonj. Ftoji përmirëson pamjen e fytyrës dhe forcon zemrën”*.²²

قال الإمام الصادق عليه السلام عن غلام جميل: "ينبغي أن يكون أبو هذا الغلام أكل السفرجل. وقال: السفرجل يحسِّن الوجه، ويجمُّ الفؤاد"

22 "Mustedrek Sefinetul Bihar", Shejkh Ali Namazi", vëll. 5, f. 62.

Hadithi 13

I Dërguari më i nderuar (Paqja e bekimi i Allahut qoftë mbi të dhe mbi familjen e tij!) ka thënë: *“Jepuni grave tua shtatzëna të pinë qumësht, sepse ai shton intelektin e fëmijës”*.²³

عن الرسول الأكرم صلى الله عليه وآله وسلم: " اسقوا نساءكم الحوامل
الألبان³، فإنها تزيد في عقل الصبي"⁴

²³ “Biharul Enuar” i eruditit El Mexhlisi, vëll. 95, f. 294.

Hadithi 14

Faktorët që ndikojnë në edukim

Prijësi i besimtarëve, Imam Aliu (Paqja qoftë mbi të!), ka thënë: *“Dashuria e prindërve është një lidhje e ngushtë midis fëmijëve dhe lidhja e gjakut ka më shumë nevojë për dashuri, sesa dashuria për lidhje gjaku”*.²⁴

عن أمير المؤمنين عليه السلام: "موَدَّةُ الآبَاءِ قرابة بين الأبناء والقرابة إلى
الموَدَّةِ أحوج من الموَدَّةِ إلى القرابة"

²⁴ "Nehxhul Belaga", Fjalimet e Imam Aliut, vëll. 4, f. 73.

Hadithi 15

Në këshillën e Profetit Muhamed (Paqja e bekimi i Allahut qoftë mbi të dhe mbi familjen e tij!) drejtuar Imam Aliut thuhet: *“O Ali, e drejta e fëmijës ndaj babait të tij është që t’i zgjedhë një emër të mirë, ta edukojë mirë dhe ta vendosë në një pozitë të mirë”*.²⁵

في وصية النبي صلى الله عليه وآله وسلم لعلي عليه السلام قال: "يا علي حقُّ
الولد على والده أن يحسن اسمه وأدبه ويضعه موضعاً صالحاً"

²⁵ "Uesailu Esh Shiati", Shejkh Hurrul Amili, vëll. 51, f. 123.

Hadithi 16

Imam Aliu (Paqja qoftë mbi të!) ka thënë:
*"Shoqërimi me të këqijtë sjell të keqen. Ai (shoqërimi) është si era, e cila, kur kalon pranë një gjëje të qelbur, e mbart me vete erën e qelbur".*²⁶

عن الإمام علي عليه السلام: "صحبة الأشرار تُكسِبُ الشرَّ، كالريح إذا مرَّتْ بالنتن حملت نتناً"

²⁶ "Mizanul Hikmeti", Muhamed Rejshehri, vëll. 2, f. 1568.

Hadithi 17

Imam Aliu (Paqja qoftë mbi të!) ka thënë:
*“Nuk ka asgjë që thërret drejt së mirës dhe të shpëton nga e keqja, sesa shoqërimi me të mirët”.*²⁷

عن الإمام علي عليه السلام: "ليس شيء أدعى لخيرٍ ، وأنجى من شرٍّ ، من
صحبة الأخيار"

²⁷ "Mizanul Hikmeti", Muhamedi Rejshehri, vëll. 2, f. 1568

Hadithi 18

Fëmijët janë udhëhegës

I Dërguari më i nderuar (Paqja e bekimi i Allahut qoftë mbi të dhe mbi familjen e tij!) ka thënë: *“Fëmija është zotëri për shtatë vjet, shërbëtor për shtatë vjet dhe ministër për shtatë vjet; nëse ti je i kënaqur me sjelljet dhe karakterin e tij pas njëzet e një vitesh, atëherë mirë, e nëse jo, atëherë godite lehtë në anën e tij (për t’ia tërhequr vërejtjen), sepse ti ke*

*përmbushur detyrimin tënd para Allahut të
Lartësuar”.²⁸*

عن الرسول الأكرم صلى الله عليه وآله وسلم: "الولد سيّد سبع سنين وعبد
سبع سنين ووزير سبع سنين فإن رضيت خلائقه لإحدى وعشرين، وإلا
فضرب على جنبه فقد أعذرت إلى الله تعالى"

²⁸ "Biharul Enuar" i eruditit El Mexhlisi, vëll. 101, f. 95.

Hadithi 19

Imam Sadiku (Paqja qoftë mbi të!) ka thënë:
*“Lëre fëmijën të luajë për shtatë vjet, edukoje
për shtatë vjet dhe mbaje pranë vetes për shtatë
vjet. Nëse arrin sukses, mirë, e nëse jo, atëherë
ai është prej atyre në të cilët nuk ka mirësi”*.²⁹

عن الإمام الصادق عليه السلام: "دع ابنك يلعب سبع سنين، ويؤدّب سبع
سنين وألزمه نفسك سبع سنين، فإن أفلح وإلا فإنَّ هَـ مِّنْ لَا خَيْرَ فِيهِ"

²⁹ "Men la jehdhuruhul Fakijh", Shejkh Sadukut, vëll. 3, f. 492.

Hadithi 20

Dashuria për fëmijët

Imam Sadiku (Paqja qoftë mbi të!) ka thënë:
*“Musai (Moisiu) tha: ‘O Zoti im, cila është
vepra më e dashur tek Ti?’*

*Ai (Zoti) tha: ‘Dashuria për fëmijët, sepse Unë
i kam krijuar ata me natyrën e pastër të njohjes
së Njesisë Sime (Teuhidit); nëse ua marr jetën
atyre, i fus në Xhenetin Tim përmes mëshirës
Sime.’”³⁰*

³⁰ “Mustedrek Sefinetul Bihar”, Shejkh Ali Namazi, vëll. 6, f. 551.

عن الإمام الصادق عليه السلام قال: "قال موسى: يا ربَّ أيَّ الأعمال أفضل عندك؟ قال: حبُّ الأطفال، فإنِّي فطرَهم على توحيدِي، فإنَّ أمَّتهم أدخلتهم جنتي برحمتي"

Hadithi 21

Imam Sadiku (Paqja qoftë mbi të!) ka thënë:
*“Allahu i Lartësuar e mëshiron robin e Tij për
shkak të dashurisë së madhe që ai ka për fëmijën
e vet”*.³¹

عن الإمام الصادق عليه السلام: "إِنَّ اللَّهَ عَزَّ وَجَلَّ ليرحم العبد لشدة حبه
لولده"

³¹ "Mizanul Hikmeti", Muhamed Rejshehri, vëll. 4, f. 3669.

Hadithi 22

Xhabiri ka thënë: “Hyra te Profeti Muhamed (Paqja e bekimi i Allahut qoftë mbi të dhe mbi familjen e tij!) dhe pashë Hasanin dhe Hysenin (Paqja qoftë mbi ta!) mbi shpinën e tij (Profetit). Ai u gjunjëzohej atyre dhe thoshte: ‘Sa deve e mirë është deveja juaj dhe sa barrë e mirë jeni ju!’”³²

عن جابر قال: "دخلت على النبي صلى الله عليه وآله وسلم والحسن والحسين عليهما السلام على ظهره وهو يجثو لهما ويقول: نعم الجمّل جملكما، ونعم العدلان أنتما"

³² “Biharul Enuar”, i eruditit El Mexhlisi, vëll. 34, f. 285.

Hadithi 23

I Dërguari i Allahut (Paqja e bekimi i Allahut qoftë mbi të dhe mbi familjen e tij!) ka thënë: *“Mos i rrihni fëmijët tuaj, sepse qajnë, pasi të qarit e tyre për katër muaj është dëshmi se ‘Nuk ka zot tjetër përveç Allahut’, katër muaj është lutje për Profetin dhe familjen e tij dhe katër muaj është lutje për prindërit e tyre”*.³³

عن رسول الله صلى الله عليه وآله وسلم: "لا تضربوا أطفالكم على بكائهم
فإن بكاءهم أربعة أشهر شهادة أن لا إله إلا الله، وأربعة أشهر الصلاة
على النبي وآله، وأربعة أشهر الدعاء لوالديه"

³³ Uesailu Esh Shiah", Shejkj Hurrul Amili, vëll. 12, f. 447.

Hadithi 24

I Dërguari i Allahut (Paqja e bekimi i Allahut qoftë mbi të dhe mbi familjen e tij!) ka thënë: *“Betohem në Atë që e ka në dorë jetën time, nëse një burrë ka marrëdhënie me gruan e tij, ndërsa në shtëpi është një fëmijë i zgjuar që i sheh dhe i dëgjon ata, ky burrë nuk do të ketë kurrë sukses”*.³⁴

عن رسول الله صلى الله عليه وآله وسلم: "والذي نفسي بيده لو أن رجلاً غشي امرأته وفي البيت صبي مستيقظ يراهما ويسمع كلامهما ونفسهما ما أفلح أبداً"

³⁴ "El Kafi", Shejkh El Kulejani, vëll. 5, f. 500.

Hadithi 25

I Dërguari i Allahut (Paqja e bekimi i Allahut qoftë mbi të dhe mbi familjen e tij!) ka thënë: “Duajini fëmijët dhe tregohuni të mëshirshëm ndaj tyre. Nëse u premtoni diçka, përmbushjani, sepse ata nuk dinë tjetër veçse që ju jeni ata që i furnizoni ata”.³⁵

قال رسول الله صلى الله عليه وآله وسلم: "أحبوا الصبيان وارحموهم وإذا وعدتموهم شيئاً ففوا لهم فإنَّهم لا يدرون إلا أنكم ترزقوهم"

³⁵ "El Kafij", Shejkh El Kulejni, vëll. 6, f. 49.

Hadithi 26

Puthja dhe dhurimi

Ebu Abdullahu, Imam Sadiku, (Paqja qoftë mbi të!) ka transmetuar nga i Dërguari i Allahut (Paqja e bekimi i Allahut qoftë mbi të dhe mbi familjen e tij!) : “Kushdo që e puth fëmijën e tij, Allahu i Madhëruar i shkruan një vepër të mirë; kushdo që e gëzon atë, Allahu do ta gëzojë në Ditën e Kiametit; kushdo që ia mëson fëmijës së tij Kur’anin, prindërit e tij do të thirren (në Xhenet) dhe do të vishen me dy rroba të

ndritshme, drita e të cilave do t'u ndriçojë
fytyrat e banorëve të Xhenetit".³⁶

عن أبي عبد الله عليه السلام قال: " قال رسول الله صلى الله عليه وآله
وسلم: من قبل ولده كتب الله عز وجل له حسنة، ومن فرحه فرحه الله يوم
القيامة، ومن علمه القرآن دعي بالأبوين فيكسيان حلتين يضيء من نورهما
وجوه أهل الجنة"

³⁶ "El Kafij", Shejk El Kulejni, vëll. 6, f. 49.

Hadithi 27

Profeti i nderuar (Paqja e bekimi i Allahut qoftë mbi të dhe mbi familjen e tij!) e puthte Hasan dhe Hysenin (Paqja qoftë mbi ta!). Ekri'u ibn Habisi tha: 'Unë kam dhjetë fëmijë dhe nuk kam puthur asnjërin prej tyre'.

E Profeti tha: *"Kush nuk tregon mëshirë, nuk i tregohet mëshirë"*.³⁷

37 "Uesailu Esh Shiah", Shejk Hurrul Amili, vëll. 12, f. 485.

كان الرسول الأكرم صلى الله عليه وآله وسلم يقبل الحسن والحسين عليهما السلام فقال الأقرع بن حابس: إنَّ لي عشرة من الولد ما قبلت أحداً منهم، فقال رسول الله صلى الله عليه وآله وسلم: "من لا يرحم لا يُرحم"

Hadithi 28

I Dërguari i Allahut (Paqja e bekimi i Allahut qoftë mbi të dhe mbi familjen e tij!) ka thënë: *“Frikësojuni Allahut dhe tregohuni të drejtë me fëmijët tuaj”*.³⁸

عن رسول الله صلى الله عليه وآله وسلم: "اتقوا الله واعدلوا في أولادكم"

³⁸ "Mizanul Hikmeti", Muhammed Rejshehri, vëll. 4, f. 3673.

Hadithi 29

I Dërguari i Allahut (Paqja e bekimi i Allahut qoftë mbi të dhe mbi familjen e tij!) ka thënë: *“Tregohuni të drejtë midis fëmijëve tuaj në dhuratat që bëni”*.³⁹ (*“En nahl” janë ato dhurata që njeriu u jep të tjerëve, pa kërkuar ndonjë shpërblim.*)

عن الرسول الأكرم صلى الله عليه وآله وسلم: "اعدلوا بين أولادكم في النحل"

³⁹ “Mizanul Hikmeti”, Muhamedi Rejshehri, vëll. 4, f. 3673.

Hadithi 30

Kujdesi për ndjenjat e vajzave

Profeti i nderuar (Paqja e bekimi i Allahut qoftë mbi të dhe mbi familjen e tij!) ka thënë: *“Kush hyn në treg dhe blen një dhuratë për familjen e tij, është si ai që sjell një sadaka për një popull të varfër. Le të fillojë me vajzat, para djemve, sepse, kush e gëzon një vajzë, është sikur të kishte liruar një skllav nga pasardhësit e Ismailit. Kush e gëzon një djalë, është sikur të kishte qarë nga frika e Allahut; kush qan nga*

frika e Allahut, Allahu e fut në kopshtet e begatisë".⁴⁰

عن الرسول الأكرم صلى الله عليه وآله وسلم: "من دخل السوق فاشترى تحفة فحملها إلى عياله، كان كحامل صدقة إلى قوم محاييج، وليبدأ بالإناث قبل الذكور، فَإِنَّ هَـ مِنْ فَرَح ابنة فكأنما أعتق رقبة من ولد إسماعيل، ومن أقرَّ عين ابن فكأنما بكى من خشية الله، ومن بكى من خشية الله أدخله جنات النعيم"

⁴⁰ "Mustedrekul Uesailu", Mirza En Nuri", vëll. 51, f. 118.

Hadithi 31

Profeti Muhamed (Paqja e bekimi i Allahut qoftë mbi të dhe mbi familjen e tij!) ka thënë: *“Kush ka një vajzë dhe nuk e përbuz, nuk e nënçmon dhe nuk i jep përparësi djalit mbi të, Allahu do ta fusë në Xhenet”*.⁴¹

عن الرسول الأكرم صلى الله عليه وآله وسلم: "من كان له أنثى فلم يبدها ولم يهنها ولم يؤثر ولده عليها، أدخله الله الجنة"

41 "Mustedrekul Uesail", Mirza En Nuri, vëll. 51, f. 118.

Hadithi 32

Profeti i nderuar (Paqja e bekimi i Allahut qoftë mbi të dhe mbi familjen e tij!) ka thënë: *“Sa të mira janë vajzat: të ëmbla, të përgatitura (për të ndihmuar), shoqëruese dhe të bekuara”*.⁴²

عن الرسول الأكرم صلى الله عليه وآله وسلم: "نعم الولد البنات، ملطفات
مجهزات مونسات مباركات"

⁴² "El Kafi", Shejkh El Kulejnj, vëll. 6, f. 5.

Hadithi 33

Disiplina dhe mësimi

Profeti i nderuar (Paqja e bekimi i Allahut qoftë mbi të dhe mbi familjen e tij!) ka thënë: *“Po të edukoni një fëmijë, është më e mirë për ju, sesa të jepni sadaka me gjysmën e një sâ’a (një masë e matjes) çdo ditë”*.⁴³

عن الرسول الأكرم صلى الله عليه وآله وسلم: "لئن يؤدب أحدكم ولدًا خيرٌ له من أن يتصدق بنصف صاع كل يوم"

43 "Biharul Enuar" i eruditit El Mexhlisi, vëll. 101, f. 95.

Hadithi 34

Profeti i nderuar (Paqja e bekimi i Allahut qoftë mbi të dhe mbi familjen e tij!) ka thënë: *"...Kushdo që i mëson fëmijës së tij Kur'anin, prindërit e tij do të thirren në Xhenet dhe do të vishen me dy rroba që do t'i ndriçojnë fytyrat e banorëve të Xhenetit".*⁴⁴

عن الرسول الأكرم صلى الله عليه وآله وسلم: "...ومن علمه القرآن دعي بالأبوين فيكسيان حلتين يضيء من نورهما وجوه أهل الجنة"

⁴⁴ "El Kafi", Shejkh El Kulejni, vëll. 6, f. 49.

Hadithi 35

Imam Sadiku (Paqja qoftë mbi të!) ka thënë:
*“Shpejtoni të flisni me të rinjtë, përpara se të
vijjnë më parë ata që e devijojnë mendimin”.*⁴⁵

عن الإمام الصادق عليه السلام قال: "بادروا أحداثكم بالحديث قبل أن
تسبقكم إليهم المرجئة"

⁴⁵ "Uesailu Esh Shiah", Shejkh Hurrul Amili, vëll. 71, f. 331.

Hadithi 36

Imam Sadiku (Paqja qoftë mbi të!) ka thënë: *“Fëmija luan shtatë vitet e para të jetës së tij, (mëson për shtatë vjet), mëson lejen dhe ndalimin për shtatë vjet”*.⁴⁶

وعنه عليه السلام، قال: "الغلام يلعب سبع سنين، (ويتعلم سبع سنين)،
ويتعلم الحلال والحرام سبع سنين"

⁴⁶ "Mustedrekul Uesaili", Mirza En Nuri, vëll. 51, f. 165.

Hadithi 37

Prijësi i besimtarëve (Paqja qoftë mbi të!) ka thënë: *“U mësoni fëmijëve tuaj faljen e namazit dhe i detyroni ata për ta falur, kur arrijnë moshën e pubertetit”*.⁴⁷

عن أمير المؤمنين عليه السلام، أنه قال: "علموا صبيانكم الصلاة، وخذوهم بها إذا بلغوا الحلم"

⁴⁷ "Mustedrekul Uesaili", Mirza En Nuri, vëll. 51, f. 169.

Hadithi 38

Imam Aliu (Paqja qoftë mbi të!) ka thënë:
*“Një zemër e re është si një tokë e pastruar,
gjithçka që hidhet në të, ajo e pranon. Unë të
kam mësuar me edukatë, përpara se zemra jote
të bëhet e ashpër dhe mendja jote të jetë e zënë,
në mënyrë që ti të jesh i gatshëm të prishesh
mendimet e pastra nga të tjerët dhe ta kuptosh
atë që të tjerët e kanë arritur përmes përvojës së
tyre. Kështu ti do të kesh mundësinë t'i*

shfrytëzosh lehtësisht mësimet e tyre dhe të shmangësh ndëshkimin e përvojës”.⁴⁸

عن الإمام علي عليه السلام (مخاطباً ولده): "وإنما قلب الحدث كالأرض الخالية ما ألقى فيها من شيء قبلته، فبادرتك بالأدب قبل أن يقسو قلبك ويشغل لبك لتستقبل بجد رأيك³ من الأمر ما قد كفأك أهل التجارب بغيته وتجربته، فتكون قد كفيت مؤونة الطلب، وعوفيت من علاج التجربة"

⁴⁸ "Nehxhul Belaga", Fjalët e Imam Aliut, vëll. 3, f. 40.

Hadithi 39

Profeti i nderuar (Paqja e bekimi i Allahut qoftë mbi të dhe mbi familjen e tij!) ka thënë: *“Me të vërtetë, krijesat më të dashura te Allahu janë të rinjtë, të cilët kanë moshë të re dhe pamje të bukur, të cilët jo vetëm e përdorin rininë dhe bukurinë e tyre për Allahun, por edhe e vënë në shërbimin e Tij. Ky është ai që Allahu i mburret para engjëjve, duke thënë: ‘Ky është robi Im i vërtetë’”*.⁴⁹

⁴⁹ “Mizanul Hikmeti”, Muhamed Takij er Rejshehri, vëll. 2, f. 1401.

عن الرسول الأكرم صلى الله عليه وآله وسلم: "إِنَّ أَحَبَّ الْخَلَائِقِ إِلَى اللَّهِ عَزَّ
وَجَلَّ شَابٌّ حَدَّثَ السَّنَ فِي صُورَةٍ حَسَنَةٍ جَعَلَ شَبَابَهُ وَجَمَالَهِ لِلَّهِ فِي طَاعَتِهِ،
ذَلِكَ الَّذِي يَبَاهِي بِهِ الرَّحْمَنُ مَلَائِكَتَهُ، يَقُولُ: هَذَا عَبْدِي حَقًّا"

Hadithi 40

Të rinjtë e besimit

Imam Sadiku (Paqja qoftë mbi të!) ka pyetur Sulejman bin Xha'ferr El Hedheliut:

- *O Sulejman, kush është i riu?*
- *Për hirin tënd, i riu për ne është një djalë i ri, - iu përgjigj Sulejmani.*
- *A nuk e di se Banorët e Shpellës (As'habul Kehf) ishin të gjithë pleq dhe Allahu i quajti ata të rinj, për shkak të besimit të tyre? O Sulejman, kushdo që*

*beson në Allahun dhe e frikësohet Atij,
ai është i riu.”⁵⁰*

قال الإمام الصادق عليه السلام: لسليمان بن جعفر الهذلي: "يا سليمان من
الفتى؟ قال: قلت: جعلت فداك الفتى عندنا الشاب، قال لي: أما علمت
أنَّ أصحاب الكهف كانوا كلهم كهولاً فسماهم الله فتية بإيمانهم؟! يا
سليمان من آمن بالله واتقى فهو الفتى"

⁵⁰ "Biharul Anuar", i eruditit El Mexhlisi, vëll. 14, f. 428.

إسم الكتاب: اربعون حديثا عن تربية الاولاد

الاعداد: مركز نون للتأليف والترجمة

المترجم: الحاج الشيخ ولنت (عباس) مريا

التصحيح الادبي: يريما كولا

التصحيح اللغوى: إسراء مريا

الإخراج النهائي: صرييه فزا

الغلاف: صرييه فزا

الناشر: جمعية النسيم

تيرانا- البانيا- 2026